

Joh. 20:19-23. Pinksteren, overige lezingen Handelingen 2:1-11, 1 Kor. 12:3b-7.12-13

Peter van Dael SJ

IK ZAL JULLIE MIJN GEEST GEVEN (Ez. 36:26-27).

Sinds Goede Vrijdag is Jezus niet meer onder ons. Maar op Paaszondag vieren we zijn opstanding. In het evangelie van vandaag horen we dat het op Paaszondag al Pinksteren is: *Op de avond van die eerste dag van de week* zei Jezus tegen zijn leerlingen: *Ontvang de heilige Geest*. Maar Pasen is zo'n groot feest dat het is uitgerekt. Na veertig dagen Hemelvaart, tien dagen later Pinksteren. Volgens de eerste lezing, uit Handelingen, werden de leerlingen toen vervuld van de heilige Geest. Vandaag vieren we dit feest als het sluitstuk van Pasen. Jezus is er niet meer, maar wij gaan verder in zijn Geest.

Gods scheppende geest

Met Pinksteren vieren we de komst van de heilige Geest. Wat zegt de Bijbel over geest? De Bijbel gebruikt voor 'geest' een woord dat ook 'wind' en 'adem' betekent. Meteen al, in het begin van Genesis, lezen we: *duisternis lag over de oervloed, maar Gods geest zweefde over het water* (1:2). Wind is iets geheimzinnigs, het komt uit de hemel en is onzichtbaar, maar het werkt wel iets uit op aarde. Wanneer Gods scheppende adem over de woeste en doodse oervloed gaat, ontstaan hemel en aarde, licht, planten en dieren. Vervolgens lezen we dat God de mens vormde uit aarde en hem geest, levensadem, in de neus blies, zodat hij een levend wezen werd (Gen. 2:7). 'Geest' verwijst dus naar Gods scheppingskracht en naar leven.

Gods inspirerende Geest

De adem van de Geest verwijst ook naar profetische inspiratie. Mozes, Jozua, David en Elia stonden blijvend onder de invloed van Gods inspirerende Geest. Maar deze Geest niet alleen voor enkelen weggelegd, maar voor iedereen. Dat lezen we bij de profeet Joël: God zegt:

*Ik zal mijn geest uitgieten over al wat leeft.
Jullie zonen en dochters zullen profeteren,
oude mensen zullen dromen dromen,
en jongeren zullen visioenen zien;
zelfs over slaven en slavinnen
zal ik in die tijd mijn geest uitgieten (3:1-2).*

De profeet Ezechiël laat God het volgende zeggen:

Ik zal jullie een nieuw hart en een nieuwe geest geven, ik zal je versteende hart uit je lichaam halen en je er een levend hart voor in de plaats geven. Ik zal jullie mijn geest geven... (36:26-27).

In het Nieuwe Testament wordt Gods Geest in het bijzonder in verband gebracht met Jezus. Toen hij zich door Johannes de Doper in de Jordaan liet dopen, daalde de heilige Geest op hem neer in de gedaante van een duif (Lc. 3:22).

Maar die Geest is niet alleen voor Jezus bestemd, maar moet ook uitstralen naar zijn leerlingen. In de evangelielezing horen we hoe Jezus de Geest doorgaf aan zijn leerlingen: *hij*

blies over hen heen en zei: 'Ontvang de heilige Geest'. Dat horen we ook in de eerste lezing: allen die in het huis bij elkaar waren, werden vervuld van de heilige Geest (Hand. 2:4). Maar die Geest was niet alleen maar bestemd voor de leerlingen, de incrowd, maar ook voor mensen buiten de eigen groep, voor allen die buiten stonden: Parten, Meden, Elamieten enz. Ten slotte bezielt de Geest van God en van Jezus ook ons, die vandaag bij elkaar zijn – ook al is het in gedachte - om het Pinksterfeest te vieren.

De Geest van eenheid en vergeving

Wat is de uitwerking van de Geest? De lezingen geven dit aan: eenheid en vergeving. In de eerste lezing is sprake van eenheid. Mensen overal vandaan verstonden de leerlingen, die hun talen spraken. Het omgekeerde van wat er rond de toren van Babel gebeurde, want Babel betekent spraakverwarring en het uitwaaiëren naar alle delen van de wereld.

Een tweede uitwerking van de Geest is vergeving. Daarover gaat het evangelie van vandaag. We hoorden hoe Jezus aan zijn leerlingen verscheen. Zij hadden hem in de steek hadden gelaten, maar het eerste wat ze te horen kregen, was geen verwijt, maar een vredewens. Geen wraak, geen vergelding, maar vergeving, verzoening en vrede. Dit geldt ook voor de leerlingen onderling. Jezus zei hun: *Ontvang de heilige Geest. Als jullie iemands zonden vergeven, dan zijn ze vergeven.* Wij zijn tot eenheid geroepen, maar tweedracht is dikwijls de realiteit. Mensen en volken staan elkaar naar het leven. Jezus zelf is bezweken onder de tegenstand die hij ondervond. De enige weg uit de impasse is vergeving. Vergeven is eenheid scheppen, vrede bewerkstellingen, over de brug komen zodat een gesprek en samenwerking weer mogelijk worden. Wij zijn hiertoe in staat omdat ook ons vergeven is. Vergeving is de werking van de heilige Geest, die één maakt en nieuw leven geeft. Vergeving is als een nieuwe schepping. Dan zweeft Gods Geest niet alleen over het water, maar ook over ons.